

føler mig forvisset om, at der i de allerfleste Tilfælde vil blive stillet Krav om en Laaneværdi af 10,000 Kr.

I § 8 er der indsat en Bestemmelse om; at naar nogen har et jordløst Hus, kan han faa Laan til Erhvervelse af en Jordlod dertil, men der maa til samme Hus være Jord til en Værdi af ikke over 1,200 Kr. Her vil utvivlsomt 2 Modsætninger mødes, thi hvis en Besidder har en lille Ejendom med Jord, som han ønsker forøget med en Jordlod købt til, vil han forsøge at faa den Jordlod sat til en lavere Pris, og der kan ogsaa være nok til at hjælpe ham, de kommunale Raad kan godt hjælpe ham til at sige, at den første, anden og tredje Tønde Land kan have en Værdi af 1,200 Kr., og den fjerde Tønde Land kan maaske ogsaa gaa med derunder, men den Jord, der ligger ved Siden af, kan maaske koste 800—900 Kr., skønt den ikke er en Smule daarligere. Der kan ske Omgaelse her. I den gamle Lov hedder det, at der kan købes Jord til jordløse Huse, og det var overdraget Kommissionerne at skønne over, hvorvidt de var jordløse eller ej, og det, man benyttede som Regel overfor den Slags Ejendomme, var, at naar Jordlodden ikke var større, end at de ikke holdt stabil Besætning, kaldte man dem jordløse Huse. Nu siger man: ikke over 1,200 Kr. Jeg vil ikke sige, at det er en absolut Forringelse af Loven, men det vil give Lejlighed til en Fortolkning, der kan misbruges.

I § 9 er, som nævnt af Ministeren, 2det Stykke udgaaet. Det anser jeg for noget absolut farligt at komme ind paa; de tidligere Love fastsætter, at der maa laanes ni Tiendedele af Ejendommens Laaneværdi, men ingen Sinde mere, end Jorden og Bygningerne tilsammen har kostet. Alt, hvad der kan være Pant, er jo givet i Pant, men Løsøret er det, der først føres bort, naar den vedkommende ikke kan bestaa ved Ejendommen. Der bliver da ikke andet tilbage end Jorden og Bygningerne, og naar Staten har udlaant ni Tiendedele af den fulde Værdi, synes jeg ikke, man bør stryge denne Bestemmelse. Jeg kan derfor ikke billige, at Folketinget har taget dette Stykke ud, jeg maa slutte mig til Regeringens Forslag, der ogsaa falder sammen med tidligere Lov.

Jeg kan kun glæde mig over Bestemmelsen i § 10, hvorved Renten forhøjes til 4 pCt. Da vi for 5 Aar siden behandlede den nu gældende Lov, var det stærkt paa Tale at forhøje Udlaansrenten, det var et

stort Offer, Staten bragte, at udlaane til 3 pCt., naar den selv gav 4, især naar Staten, som sagt, laaner efter den fulde Værdi. Staten giver selv 100, men den faar kun 67 $\frac{1}{2}$ %. Og til dette store Offer kommer, hvad Taksationen koster. Paa en Tid, hvor vi skal søge at faa saa mange Privilegier bort som muligt, bør ogsaa dette Privilegium bort.

Der skal efter Forslaget i de 3 kommende Aar kunne udlaanes 5 Millioner aarlig, men efter Forslagets Ordlyd vil der blive et meget klækkeligt Beløb til Raadighed i de 3 Aar. Det hedder nemlig, at hvad der ikke er kommet til Anvendelse efter tidligere Love, kan anvendes i de kommende Aar. Efter Loven af 1899 udlaantes der 2 Millioner aarlig i 5 Aar. Loven af 1904 gjaldt for 5 Aar med 3 Millioner aarlig, det bliver 15 Millioner i alt. Efter Loven af 1909 udlaantes der 4 Millioner aarlig i 5 Aar, hvilket bliver 20 Millioner, og her foreslaas der nu at udlaane 5 Millioner aarlig i 3 Aar, altsaa 15 Millioner. Det bliver i alt 60 Millioner. Men af de 45 Millioner, som de tidligere Love gav Anvisning paa, er der efter Ministeriets Opgørelse kun udlaant 31 $\frac{1}{2}$ Million, hvortil saa kommer 3—4 Millioner for i Aar, altsaa i alt 35 Millioner. Det overskydende Beløb vil altsaa være til Raadighed i de kommende 3 Aar, man vil i dem kunne udlaane det klækkelige Beløb af 25 Millioner. Man kan være ganske sikker paa, at hvis Lovforslaget bliver til Lov med den Bestemmelse, vil der blive et Kapløb om at faa Beløbet anvendt. Man vil fra mange Sider og ikke mindst fra den Side, der spekulerer i Ejendomshandler, forsøge paa at faa Jord solgt i det Øjemed, som der her gives Anvisning paa. Jeg vil ikke lægge Lovforslaget Hindringer i Vejen, men vil dog gøre opmærksom paa, at det kan have sine farlige Sider i 3 Aar at udlaane 25 Millioner paa de Betingelser, der her stilles. Selv om Pengene udlaanes til 4 pCt., er det alligevel en Fordel for de vedkommende Laantagere. De faar ikke alene det fulde Beløb til Laans, men de er fri for mange Omkostninger, som andre har, slipper altsaa for Kurstab, Udgifter til Taksation, Reservefondsbidrag, Stempelafgift o. s. v. Det kan sikkert anslaaes til 8—10 pCt.

Endnu skal jeg kun sige en enkelt Ting. Jeg tror, at den ærede Minister gjorde sig skyldig i en Misforstaaelse med Hensyn til § 13. I den tidligere Lov var